

آیین‌نامه نحوه همکاری استادان و متخصصان ایرانی مقیم خارج از کشور با دانشگاه فردوسی مشهد

مقدمه :

یکی از راههای توسعه و پیشرفت علمی و فرهنگی، برقراری ارتباط بین مراکز و نهادهای علمی و به تبع آن تعامل شخصیتها و دانشمندان ممالک مختلف است. ترجمه آثار و نوشته‌ها و رفت و آمد دانشمندان و سیر و سفر آنان از عوامل مهم تحولات علمی و فرهنگی در گذشته بوده است و امروزه هم این مسأله نقش و سهم مهمی در رشد علمی و فنی جوامع و کشورها دارد. در جهان معاصر فاصله‌ها کوتاه و رفت و آمدها تسهیل شده است. بنابراین یافتن شیوه‌ها و راهکارهای برقراری ارتباط بین مراکز و شخصیت‌های علمی بسیار اساسی است و دانشگاه به عنوان یک نهاد رسمی علمی و متولی اصلی آموزش و پژوهش بدون ارتباط با مراکز مشابه در ممالک دیگر نمی‌تواند حیات و بقای خود را حفظ و به وظیفه اصلی‌اش عمل کند.

دانشگاه فردوسی مشهد طی سالها کوشیده است به این مهم همچون وظیفه‌ای دانشگاهی و رسالتی علمی عمل کند و براین اساس به دعوت از استادان دانشگاههای خارج از کشور مبادرت ورزیده است. در این میان با توجه به جایگاه و اعتبار علمی بسیاری از استادان و متخصصان ایرانی مقیم خارج از کشور و علاقه آنان به وطن و هویت ملی و فرهنگی خود و تسلط آنان به علم روز دنیا، برقراری ارتباط با آنان می‌تواند برای رشد و شکوفایی دانشگاه و آشنایی استادان و دانشجویان با یافته‌های جدید بسیار مؤثر باشد و علاوه بر بهره‌مندی علمی زمینه برای حضور استادان و محققان دانشگاه با آثار آنها در مجامع جهانی فراهم خواهد شد. یافتن یک راهکار مناسب برای برقراری، حفظ و تداوم ارتباط با استادان ایرانی مقیم خارج از کشور، راه حل مناسبی خواهد بود برای رشد و توسعه دانش و بروز شدن اطلاعات استادان و دانشجویان که برای رسیدن به این هدف دانشگاه فردوسی مشهد آیین‌نامه‌ای را به شرح زیر در باب کم و کیف چنین ارتباطی علمی تدوین و تصویب نموده است:

الف) اهداف

1. بهره‌مندی از توان علمی استادان و متخصصان ایرانی مقیم خارج کشور در جهت ارتقای کیفی آموزش و پژوهش در دانشگاه فردوسی مشهد
2. تقویت عناصر مربوط به هویت فرهنگی، دینی و ملی در استادان و متخصصان ایرانی خارج از کشور و بهره‌گیری از حس وطن‌دوستی آنان
3. گسترش روابط علمی و فنی بین دانشگاه فردوسی مشهد و دیگر دانشگاهها یا مؤسسات پژوهشی معتبر جهان

۴. انتقال دانش و تجارب علمی و فنی به کشور و بویژه تقویت دوره‌های تحصیلات تکمیلی دانشگاه
۵. آگاهی مدیران آموزش عالی از اهداف، سیاستها و چشم‌اندازهای دانشگاه‌های پیشرفته و مؤسسات پژوهشی سایر کشورها
۶. جذب منابع، امکانات و تجهیزات جدید آموزشی از طریق اجرای پروژه‌های تحقیقاتی مشترک
۷. ایفای نقش گسترده‌تر در توسعه علمی جهانی از طریق انتشار مقالات علمی به صورت مشترک با اعضای هیأت علمی دانشگاه فردوسی در نشریات معتبر جهانی
۸. شناساندن جایگاه، موقعیت و توان علمی دانشگاه فردوسی به جامعه علمی خارج از کشور

ب) برنامه‌ها

۱. برنامه‌های آموزشی:

- ۱-۱- ارائه دروس مختلفی که در عین ضروری بودن، در ایران و بویژه در دانشگاه فردوسی مشهد کمتر به آنها توجه شده است یا دانشگاه با کمبود متخصص در این زمینه مواجه است.
- ۱-۲- ارائه کارگاه‌های آموزشی برای اعضای هیأت علمی و دانشجویان و متخصصان خارج از دانشگاه
- ۱-۳- برگزاری دوره‌های فشرده دروس ویژه
- ۱-۴- ارائه سخنرانیهای علمی
- ۱-۵- همکاری در تدریس دوره‌های دکتری
- ۱-۶- برگزاری نشست‌های علمی، تخصصی و عمومی با دانشجویان تحصیلات تکمیلی

۲. برنامه‌های پژوهشی:

- ۲-۱- برنامه‌ریزی و اجرای پروژه‌های تحقیقاتی جدید در دانشکده‌ها و یا مراکز تحقیقاتی دانشگاه
 - ۲-۲- راهنمایی یا مشاوره پایان‌نامه‌های دانشجویان دکتری به صورت مشترک با اعضای هیأت علمی دانشگاه فردوسی مشهد
 - ۲-۳- انتشار آثار علمی (کتاب - مقاله) به صورت مشترک با اعضای هیأت علمی یا دانشجویان تحصیلات تکمیلی در داخل یا خارج از کشور
 - ۲-۴- تعریف و اجرای پروژه‌های تحقیقاتی ملی یا فراملی به صورت مشترک
- توضیح ضروری:** در تمام برنامه‌های آموزشی و پژوهشی ضروری است گزارش فعالیت‌های انجام شده از سوی عضو هیأت علمی و گروه مربوط به «معاونان آموزشی و پژوهشی، مدیر دفتر همکاری‌های علمی بین‌المللی، رئیس دانشکده و مدیر گروه مربوط به کمیته منتخب جذب

استادان و متخصصان ایرانی مقیم خارج از کشور « که ترکیب آن در تبصره ۳ مشخص شده ارسال شود.

ج) ضوابط و راهکارهای اجرایی برای به خدمت گرفتن استادان و متخصصان ایرانی مقیم خارج از کشور

۱. شرایط لازم برای همکاری استادان مقیم خارج با دانشگاه فردوسی مشهد

۱-۱ - استادان و متخصصان مشمول این آیین‌نامه باید یا در کادر هیأت علمی یکی از دانشگاه‌های معتبر جهان فعالیت داشته باشند (دانشگاه‌های فهرست و تأیید شده از سوی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری) یا به عنوان یک صاحب‌نظر و پژوهشگر ممتاز در یک مؤسسه پژوهشی معتبر در رشته و تخصص خود شناخته شوند.

تبصره ۱: تشخیص و تعیین حائز شرایط بودن یا نبودن افراد، بر عهده کمیته منتخب در دانشگاه می‌باشد

تبصره ۲: استادان و متخصصان بازنشسته نیز مشمول این آیین‌نامه خواهند بود

تبصره ۳: اعضای هیأت علمی مشمول این آیین‌نامه با تقاضای کتبی خود و یا با پیشنهاد کتبی یکی از اعضای هیأت علمی دانشگاه فردوسی و موافقت گروه و دانشکده یا مرکز تحقیقاتی مربوط همراه با شرح آثار علمی نامبرده به « کمیته منتخب جذب استادان و متخصصان ایرانی مقیم خارج از کشور » معرفی می‌شوند و پس از تأیید در کمیته مزبور از آنان برای همکاری دعوت خواهد شد. این کمیته مرکب از سه عضو ثابت، معاونان آموزشی و پژوهشی دانشگاه و مدیر دفتر همکاری‌های علمی بین‌المللی و دو عضو متغیر شامل رئیس دانشکده و مدیر گروه یا رئیس مرکز تحقیقاتی مربوط به تخصص عضو هیأت علمی مدعو خواهد بود.

۲. نوع و نحوه همکاری: همکاری اعضا می‌تواند در قالب نیمه وقت - افتخاری و یا

پاره وقت باشد.

۲-۱ - عضو هیأت علمی نیمه وقت : عضو نیمه وقت عضوی است که در سال

حداقل یک نیمسال در دانشگاه فردوسی حضور داشته باشد.

۲-۲ - عضو هیأت علمی افتخاری : عضوی است که حداقل یک هفته در سال در

دانشگاه فردوسی مشهد حضور یافته و در طول سال ارتباط خود را با دانشگاه حفظ نماید.

۲-۳ - عضو هیأت علمی پاره وقت : عضوی است که بیش از یک ماه (متوالی یا متناوب)

در سال در دانشگاه فردوسی مشهد حضور یافته و حداقل ۴۰ ساعت در سال به امر آموزش (

تدریس، ارائه کارگاه و یا سخنرانی) و یا دو برابر این مدت به امر پژوهش (راهنمایی، مشاوره

و یا مشارکت در پروژه‌های تحقیقاتی) در دانشگاه فردوسی مشهد فعالیت نماید.

تبصره ۴: گزارش عملکرد اعضای مشمول این آیین نامه لازم است پس از پایان همکاری در پایان هر سال به کمیته منتخب ارائه شود.

د) امکانات و تعهدات دانشگاه فردوسی مشهد

۱. دانشگاه فردوسی مشهد می‌تواند به کسانی که به صورت پاره وقت با این دانشگاه همکاری خواهند کرد، علاوه بر هزینه ایاب و ذهاب و امکانات اقامت، حق الزحمه‌ای متناسب با آموزانه عضو هیأت علمی هم مرتبه در دانشگاه فردوسی پرداخت نماید.
 ۲. دانشگاه می‌تواند به کسانی که به صورت افتخاری همکاری خواهند کرد، تنها هزینه ایاب و ذهاب و امکانات اقامت در مشهد ارائه نماید.
 ۳. دانشگاه برای اعضای هیأت علمی نیمه وقت حسب مورد از هیأت امناء مجوز استخدام نیمه وقت اخذ می‌نماید.
 - تبصره ۵: تشخیص مرتبه علمی اعضای هیأت علمی پاره وقت و معادل سازی آن به عهده کمیته منتخب خواهد بود.
 - تبصره ۶: معادل سازی حق الزحمه‌های پژوهشی یا آموزشی مطابق با بخشنامه‌های موجود دانشگاه فردوسی انجام خواهد شد.
 - تبصره ۷: حدود و میزان امکانات و تعهدات دانشگاه در برابر عضو پاره وقت یا افتخاری توسط کمیته منتخب دانشگاه به صورت سالانه تعیین خواهد شد.
- این آیین‌نامه در جلسه مورخ ۸۳/۱۲/۲۵ شورای دانشگاه مطرح و از این تاریخ قابل اجرا است.